

nº leg 4654

**CEDOC
FONS
A. VILADOT**

el frau dels vins

SERVEI DE DOCUMENTACIO POPULAR / maig 74

A VIADOL
FORMA
CEDOC

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

EL BRUT NEGOCI DELS VINS SINTÈTICS.

L'escàndol de la fabricació de vins sintètics ha saltat a les pàgines dels diaris. Malgrat tot, els fets donats a conèixer per la premsa, són una minúscula part del que en realitat es fa: la falsificació de vins.

Es aquesta una qüestió que des de fa més d'un any perjudica i escandalitza a tots els que treballen i viuen honestament del cultiu de les vinyes i la producció del vi.

La por en que fe més de trenta anys viu la pagesia, les amenaces vetllades, les ocultes proteccions dels implicats, expliquen un silenci, ara tot just desvetllat.

No ens engenyem; malgrat la denúncia i la informació donada i exigida per la premsa, els veritables responsables d'aquest delictes socials, resten en l'anonimat, protegits pel poder dels enormes interessos que manejen, les implicacions que els recolzen i la complicitat d'una administració corrupta.

ELS FETS RECENTS

La volada que ha pres la falsificació dels vins es molt recent, impulsada sobre tot per les deficients collites de 1971 i 1972.

L'espurna que posa en marxa el descobriment "afi

cial" es una exportació a Suïssa, feta per una poc escrupulosa firma de la Rioja, i que pot relacionar-se amb A.G.E. Bodegas Unidas S.A. multada fa poc amb 322.000 ptes. i 1.387.000 pts. import del producte decomiset i... desaparegut!!

Les autoritats suïsses que no baden, analitzaren la partida en qüestió comprovant que el líquid rebut, ho era tot menys vi de vinya. Denunciada la firma venedora a les autoritats espanyoles, per l'entrega d'un líquid d'elaboració sintètica, com si fos vi, s'iniciaren les actuacions.

Una pregunta: i l'estació enològica d'Haró, encarregada de analitzar els vins, quin paper hi jugava?

L'empresa riojana que havia vulnerat la denominació d'origen, accepta haver adquirit un líquid falsificat, al·legant que no coneixia la qualitat del producte, !!!! cosa difícil de creure. El subministrador, resulta ésser el Sr. Ribé, que gira amb el nom de VIGAYA de Salcedó, petit poble de la conca alta del riu Gaya.

Fa unes setmanes el Ministre d'Agricultura Sr. Alfonso García Baxter, viaja Vilatorrada. En la recepció que li feren els colliters i bodeguers, el ministre rebria la "queixa confidencial" de la falsificació de vins, feta per algun dels grans propietaris colliters o el gerent d'alguna firma vinícola o d'escumoses. Olivella? Cordoniu? Pallerola de COVIDES? El ministre va prometre una "enérgica intervenció".

Però, l'anterior ministre de Comerç, Què podria explicar-nos?

UNA MAFIA PER A LA FALSIFICACIÓ DELS VINS

La queixa confidencial i la promesa del ministre d'obrir una investigació, no passaren, -no podien pasar- desapercebudes a la organització de falsificadors estesa per a tot Espanya, i amb bones "orsilles" per a tot arreu. Els responsables materials de les falsificacions en les comarques situades entre les províncies de Barcelona i Tarragona, serien evitats pels seus socis, amb temps per omegar el fals producte i borrar els restres de les seves activitats.

Quan la policia enviada pel ministre des de Madrid i la guàrdia civil, ocuparen les fàbriques o negatzems sospitosos, tan sols en dos d'ells trobaren proves de la falsificació del producte (ja elaborat o materies primes per fer-lo). Una disputa interna de la "Mafia", explica que tan sols Ribe-VinsGays de Salomé i Joan Milà "Alcoholera Milà" de Santa Oliva, fosin atrepats amb les mans a la massa "durgant" la infidelitat a l'organització i els intents d'establir-se pel seu compte.

Els altres implicats -no pas tots- Domènech de Vilubi i Lletjer, Muntená de Vilafranca, Ferret de la Ràpita, quan reberen la visita de la guàrdia civil, havien fet desaparèixer tot rastre de les seves activitats, previnguts a la bestreta.

Un d'ells, inclús tenia preparat un notari, per a que aixequés acte del registre negatiu.

Es palès que importets quantitats del líquid falsificat i de matèries per obtenir-lo, resten ara ben amagats, esperent que passi la tamborina da per tornar a pertorbar el mercat.

LA FABRICACIO DEL VI SINTETIC

El procediment utilitzat pels falsificadors es senzill. Dissolent sucre amb aigua calenta s'obté un xarop que tractat amb ferments separa la glucosa i dona alcohol. Aquest alcohol no vinificat -que no es "esperit de vi"- l'hi incorporen mares de vi (baixos) o be el suc que dona la brisa posada en remull, amb la finalitat d'enmascarar el producte, dotant-lo d'elements que permetin superar un anàlisi "tolerant"

Si es vol el tractament es fa amb tartàric o cítric. Els falsificadors menys escrupulosos arriben a fer servir sulfúric més baix de cost però que obtingut pel mètode de les cambres de plom té el perill de portar arsènic. L'operació final es la coloració amb tints, que en la simulació de vins negres, pot ésser tòxic si nos s'usen amb molta prudència.

El rendiment mig es de 170 grams de sucre 10 graus per litre d'aigua. El producte es ven fent-lo passar per vi. Si els qui el reben son viticultors l'acceptació es complicitat.

El que no es fàcil d'explicar es l'actuació de les estacions enològiques. Hem parlat d'Heró. Podem afegir, l'estació enològica de Vilafranca i l'Agroenològica de Barcelona.

Negligència? Por? Corrupció? Qui sap.

PER CONEIXER ELS VERITABLES RESPONSABLES

Una activitat tan "lucrativa" com la falsificació, i que pren unes dimensions en diners i volum de les mercaderies tan grans, fa necessari una organització molt important.

Es difícil poder conèixer els veritables dirigents d'una organització d'aquest tipus, extensa i ramificada per tot el país, i que pren totes les precaucions per assegurar l'anonimat dels seus màxims responsables.

Malgrat tot hi ha símptomes, indicis racionals que poden orientar sobre responsabilitats a su- perior nivell, que els elements de base denun- cians per la premsa.

La falsificació massiva de vins, s'inicia en el període que Fontana Codina, com a ministre de comerç, estava obsesionat per les exportacions; obsesió que el feu pendre algún "contacte" que ara li seria molt incòmode reconèixer.

Una dada que es l'antecedent immediat de les falsificacions, es la demanda i compra massiva de

mares del vi (beixos), realitzada pels agents del Sr. Cantarero, que faria pujar el preu de 2 pts. a 3,5 l'any 1973.

Cantarero es un importantíssim colliter i bodeguer amb activitats per a tot el país. Originari de la Mancha, col·locat avui per error, també a la Rioja i amb agents a Catalunya. Actua amb un conjunt de més de vint empreses, que formen una amplíssima xarxa. El Sr. Cantarero caldria respondre del destí que donava a les mares del vi, tan profusament adquirides.

El seu home de confiança al Penedès es el transportista de vins Joan Muntané magatzemista amb instal·lacions a Vilafranca i la Mancha, element clau de l'afaire pel que es refereix a Catalunya, i qui amb els mitjans de camions cube pot donar i explicar les interioritats de la gestació i desenvolupament dels vins adulterats al Penedès.

La pista més clara es el descomunal subministre de sucre. Els vagons "anònims" descarregats en les estacions del ferrocarril, i els trailers de 20 i 30 tones, adreçats directament a les firmes implicades. El sucre utilitzat es de canya, el que limita els canals de proveïment. Llevat de la reduïda producció de Motril, es d'importació, controlat per la Comissaria d'Abasteïment, i no es serveix a qui el demana: es precisa la contribució d'un intermediari. Cusiné Hill es sens dubte el primer majorista d'alimentació de la zona. Propietari d'una fàbrica a Navarra, propera a la Rioja. Ell pot donar informació sobre les arribades de sucre, be perquè en fos compli-

ca, be perquè notès una anormal competència. En tot cas no li podia passar desapercebut un moviment tan gran. Perquè calla?

Considerem ademés que aquest moviment de sucre es produeix en un període de creixent escassetat, i la Comissió d'Abasteixements de Barcelona, també tindria de donar alguna resposta aques-
ta qüestió. Par qué calla?

LES DIMENSIONS DE L'ESTAFA

Quin es el volum de la falsificació de vins? Les estimacions sols poden ésser aproximades. La realitat és difícil de conèixer.

L'incidència que ha tingut en el mercat i el preu del vi, revelen que les dimensions d'aquest con-
tinuat delictes social es molt gran. En un moment en que tots els productes i primeres materies es mouen en un moviment de puja com a conseqüència de la inflació, l'únic producte que no ten sola puja sino que ha baixat en un trenta per cent es el vi.

Alcún diari ha estimat que el volum de la falsifi-
ficació en un any equival a una collita del Pene-
dès. Això suposa 1 milió de Hl. de falsos vins
de 10 a 12 graus. El volum de l'affaire seria de
més de mil milions de pesetes. Reflectit en sucre
implica un consum de 17.000 tones que transporta-
des en camions de 30 tones significa 600 camions.
Dos camions cada dia durant tot l'any.

Una altra mesura per apreciar el volum de l'afaire són les inversions que els "espitoses" tenen fetes, i que en cap cas estan justificades pels seus negocis "legals", i que posen en evidència una financiació oculta. Així el magatzemista de Vilobí Domenech amb unes inversions entre 150 e 200 milions. Així encara que amb xifres inferiors, Ferrat de la Ràpita, Milla de Santa Oliva, i no ens deixem de Rovira de Moja que no va ésser objecte de registre.

UNA GRAVISSIMA AMENAGA PER A MILERS DE FAMILIES PAGESES

Aquest frau de colossals proporcions, com és costum arriba acompanyat del silenci oficial que protegeix el desenllaç de tots els afaires dels darrers anys (Matesa, l'Oli de Redonells, La Caixa d'Estalvis d'Orense, les estafes de les immobiliaries, i que ara cal afegir-hi els noms que aquí es comença a senyalar.

L'única nota oficial es la publicada pel "Instituto Nacional de Denominaciones de Origen" que afirma que "cap de les empreses denunciades pertany a la denominació d'origen del Penedès".. Apreciació ben intencionada pels vintners de les comarques afectades, però... que significa que aquest organisme dona per escabada la seva actuació, sense ajudar a posar en clar quin era el destí dels líquids falsos.

Les actuacions judicials estan encaminades exclusivament a escatir si els productes adulterats

rats tenien gèrmens patògens o substàncies tòxiques capaces de produir o trametre enfermetats. Si l'apreciació judicial es negativa, tan sols queda l'acció del "Servicio contra Fraudes" del "Ministeri de Agricultura", del que es ben coneguda la seva ineficàcia.

En definitiva una nova estafa realitzada amb total impunitat i carregada a les espatlles de la pagesia.

Un dels aspectes més punyents de l'afaire, es breuort si pensem a la imposició del FORPA i la "comissió de compres d'excedents", obligant als cultivadors de vi de vinya a entregar un deu per cent de les collites al preu de garantia, precisament quan els preus eren encara alts. L'energia per exigir als pagesos les entregues, la voldriam veure emprada ara per aclarir la descarada estafa de les falsificacions, de que son víctimes els pagesos i tots els ciutadans.

No n'hi ha prou amb les dificultats que pateixen els pagesos cultivadors de vinya: Incertitud de les collites, alts preus de la maquinària, dels carburants de les primeres matèries (sofre, sulfat, adobs), del domini que sobre la demanda de vi tenen les companyies capitalistes. Ara a més a més, he de suportar aquesta colossal estafa i contemplar l'impunitat amb que queden uns delinqüents enriquits a les seves esquenes.

Però encara n'hi hà més. La falsificació de vins pot tenir mes greus conseqüències. No es

tan sols la baixa del preu de vi. En la pràctica el mercat està paralitzat. Les darreres vendes intontades per les cooperatives vinícoles -fetes com es costum en subhasta pública-, obertes a 65 ptes. grau hectòlitre, han quedat desertes.

Si l'exigència d'una informació pública, d'un aclariment profund fins a les últimes conseqüències i una sanció exemplars als estafadors queda desatesa, es poden produir una situacions que condemnin a la misèria a milers de famílies pageses, i donqui un cop fatal al prestigi queuyst a costa de tants esforços a les exportacions de vins.

NO ES UN CAS AILLAT

La falsificació de vins no es un cas aïllat. Espanya viu en el marc d'una degeneració progressiva de l'indústria i el comerç de l'alimentació. Com qui no diu res, es reconeix que la contaminació, la falsificació, l'adulteració i l'alteració afecta a un 80% dels aliments.

El Sistema ho permet. Perquè els homes del sistema viuen d'estafar al poble.

- .- La llet no es llet perquè l'hi roben les proteïnes.
- .- Els formatges no son formatge perquè porten farina de pateta.
- .- L'oli d'oliva es de soja, girasol o qui sap de que.

I així pot seguir indefinidament, fins arri-
bar ara a la falsificació del vi.

Aquestes colossals estafes, posen un cop més
de manifest les lacres del sistema en que vivim.
Lacres que existeixen per la manca de llibertat.

Llibertat per a que els pagesos puguin orga-
nitzarse per la defensa dels seus interessos,
imposar amb autoritat el control efectiu dels
seus productes, defensarlos contra els especu-
ladors capitalistes i els intermediaris des-
honestos.

Llibertat per organitzar-se amb capacitat i for-
ça per denunciar i perseguir els falsificadors
i espolteradors i destruir les complicitats d'un
sistema que imposa la corrupció com a llei.

